

KARTA PRZEDMIOTU 2021

- Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Prawo rodzinne i nieletnich
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Family and Juvenile Law
Kierunek studiów	Prawo
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	(jednolite magisterskie)
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne
Dyscyplina	nauki prawne
Język wykładowy	polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Wojciech Lis, prof. KUL
---	---------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30 stacjonarne 36 niestacjonarne	V V	5 ECTS stacjonarne 5 ECTS niestacjonarne
konwersatorium			
ćwiczenia	30 stacjonarne	V	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Zdanie egzaminu z prawa konstytucyjnego, prawa cywilnego (część ogólna i rzeczowa) oraz prawa karnego materialnego. Znajomość reguł wykładni prawa. Posiadanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, zwłaszcza z zakresu prawa konstytucyjnego, materialnego prawa cywilnego oraz prawa karnego materialnego. Chęć zdobycia wiedzy i umiejętności z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa nieletnich.
-------------------	---

- Cele kształcenia dla przedmiotu**

Wyrobienie umiejętności wykorzystywania źródeł prawa rodzinnego oraz poszczególnych instytucji regulujących stosunki prawne między małżonkami, między rodzicami a dziećmi jak również opieki i kurateli, a także norm regulujących postępowanie w sprawach nieletnich oraz przygotowania do praktycznego ich zastosowania.
Wyrobienie umiejętności interpretacji norm materialnych i proceduralnych w zakresie stosunków

prawnych między małżonkami, między rodzicami a dziećmi jak również opieki i kurateli, a także norm regulujących postępowanie w sprawach nieletnich, stosowanie ich w praktyce oraz uzasadnianie przyjętych rozwiązań.

Wyrobienie umiejętności krytycznej analizy i oceny orzeczeń sądu, przygotowywania pism procesowych, konstruktywnego i etycznego działania i współpracy zespołowej w zakresie stosunków rodzinnoprawnych i prawa nieletnich.

- Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych**

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa nieletnich najbardziej przydatnymi w wykonywaniu praktyki prawniczej.	K_W01
W_03	Zapoznanie studentów z najważniejszymi instytucjami prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa nieletnich oraz pogłębienie ich wiedzy w zakresie wybranych, najczęściej stosowanych w praktyce, instytucji wymienionych dziedzin prawa.	K_W03
W_04	Zapoznanie studentów z wybranymi strukturami i instytucjami aktywnymi w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości w zakresie stosunków prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa nieletnich.	K_W04
W_05	Student ma podstawową wiedzę o rodzajach więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowościach i ich wpływie na stosowanie prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa nieletnich.	K_W05
W_06	Student zna metody i narzędzia w tym techniki pozyskiwania danych właściwe z perspektywy praktyki z zakresu szeroko pojętego prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa nieletnich.	K_W06
W_07	Student ma wiedzę o normach prawnych organizujących struktury i instytucje prawne oraz rządzące nimi prawidłowości.	K_W07
W_08	Student ma uporządkowaną wiedzę w zakresie norm proceduralnych i rozumie proces stosowania prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa nieletnich.	K_W08
W_09	Zapoznanie studentów ze stosowaniem norm prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa nieletnich.	K_W09
W_10	Student posiada wiedzę o metodach i narzędziach pozwalających na opisywanie struktury i instytucji prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa nieletnich	K_W10
W_11	Student ma zaawansowaną wiedzę o normach prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa nieletnich i prawidłowościach rządzących oraz potrafi identyfikować kierunki ich rozwoju	K_W11
W_12	Student ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o procedurach prawnych i procesie stosowania norm prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz postępowania w sprawach nieletnich	K_W12

W_13	Student zna i rozumie aksjologię, normatywne i praktyczne skutki aplikowania przepisów prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz przepisów w postępowaniu w sprawach nieletnich	K_W13
W_14	Student dysponuje wiedzą w zakresie własnego rozwoju oraz zna i rozumie uwarunkowania prowadzenia działalności w obszarze prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa nieletnich	K_W14
W_15	Zapoznanie studentów z normami etycznymi w odniesieniu do norm prawnorodzinnych i postępowań w sprawach nieletnich w kontekście wykonywania zawodów prawniczych w przyszłości	K_W15
W_16	Student w ramach studiów norm prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa nieletnich zna i rozumie zasady ochrony prawa własności przemysłowej i prawa autorskiego	K_W16
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Wyrobienie umiejętności wykorzystywania wiedzy teoretycznej z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa nieletnich w celu analizowania i interpretowania zaobserwowanych zjawisk i procesów społecznych i prawnych.	K_U01
U_02	Wyrobienie umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa nieletnich w celu analizowania i interpretowania konkretnych procesów i zjawisk prawnych.	K_U02
U_03	Wyrobienie umiejętności używania pojęć prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa nieletnich w celu zrozumienia i analizy zjawisk prawnych.	K_U03
U_04	Wyrobienie umiejętności używania pojęć prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa nieletnich w celu zrozumienia i analizy zjawisk prawnych.	K_U04
U_05	Wyrobienie umiejętności formułowania i analizy problemów prawnych, prawidłowego doboru metod i narzędzi badawczych, opracowywania i prezentacji wyników pozwalających na rozwiązanie problemów prawnych.	K_U05
U_06	Wyrobienie umiejętności interpretacji konkretnego stanu faktycznego, zastosowania przepisów prawnych do danego stanu faktycznego i przewidzenia skutków ich zastosowania.	K_U06
U_07	Wyrobienie umiejętności samodzielnego analizowania stanu prawnego, rozwiązywania prostych problemów prawnych w dziedzinie prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa nieletnich, stawiania jasnych tez oraz wykorzystywania zdobytej wiedzy w celu trafnego formułowania podsumowań i do rozstrzygnięcia dylematów pojawiających się w pracy zawodowej.	K_U07
U_08	Wyrobienie umiejętności używania specjalistycznego języka prawnego, zwłaszcza w sporządzanych opiniach prawnych oraz porozumiewania się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego, jak i odbiorcami spoza grona specjalistów.	K_U08

U_09	Wyrobienie umiejętności samodzielnego merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów, w tym stawiania tez, trafnego formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań i ocen problemów prawnych.	K_U09
U_10	Wyrobienie umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy z prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa nieletnich w różnych zakresach i formach do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej w szczególności krytycznej analizy skuteczności i przydatności stosowanej wiedzy w praktyce.	K_U10
U_12	Wyrobienie umiejętności posługiwania się zasadami i normami etycznymi w podejmowanej działalności i rozwiązywaniu problemów prawnych, dostrzegania i analizowania dylematów etycznych, jak również umiejętności przewidywania skutków konkretnych działań dla stosowania prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa nieletnich.	K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Uświadomienie potrzeby ciągłego pozyskiwania wiedzy i informacji.	K_K01
K_02	Wyrobienie umiejętności pracy w zespole w celu wykorzystania podstawowej wiedzy teoretycznej z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa nieletnich do analizowania i interpretowania konkretnych procesów i zjawisk prawnych, gospodarczych, społecznych.	K_K02
K_03	Nabycie kompetencji w zakresie odpowiedniej oceny priorytetów służących realizacji określonego i narzuconego zadania w zakresie spraw rodzinnych i nieletnich.	K_K03
K_04	Uświadomienie potrzeby zachowania się w sposób profesjonalny, jak również przestrzegania norm etycznych rozstrzyganiu spraw rodzinnych i nieletnich.	K_K04
K_05	Wyrobienie umiejętności i uzyskanie kompetencji w zakresie przewidywania różnych możliwości rozwiązania problemów prawnych w spawach rodzinnych i nieletnich.	K_K05
K_06	Potrąfi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności praktyczne.	K_K06
K_07	Osiągnięcie kompetencji w zakresie odpowiedzialnego i rzetelnego przygotowania się do swojej pracy.	K_K07
K_08	Wyrobienie umiejętności wykorzystywania zdobytej wiedzy w praktyce zawodowej, w tym myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.	K_K08

- **Opis przedmiotu/ treści programowe**

Wykład z prawa rodzinnego i nieletnich obejmuje treści zawarte w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym oraz w ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich (w ujęciu teoretycznym) oraz ustawach szczególnych wybranych przez prowadzącego w zakresie szeroko rozumianego prawa rodzinnego, rozwijających poszczególne instytucje prawne Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Zatem treści wykładu dotyczą w szczególności: stosunków majątkowych i osobistych małżonków; stosunków prawnych między rodzicami a dziećmi – macierzyństwa,

ojcostwa, władzy rodzicielskiej, alimentacji; sprawowania opieki i kurateli oraz zagadnienia związane z postępowaniem w sprawach nieletnich takie jak: środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich; postępowanie sądowe oraz postępowanie wykonawcze.

I. Rozkład materiału i przebieg ćwiczeń:

- 1) Ćwiczenia organizacyjne (wprowadzenie do tematyki ćwiczeń, przedstawienie rozkładu materiału, wymagań, przebiegu ćwiczeń, określenie warunków zaliczenia i uzyskania wpisu).
- 2) Konstytucyjne podstawy prawa rodzinnego i zasady sporządzania pism procesowych (przedstawianie konstrukcji / wzoru pisma).
- 3) Zawarcie małżeństwa oraz prawa i obowiązki małżonków.
- 4) Ustanie małżeństwa.
- 5) Mażeńskie ustroje majątkowe: ustawowy i umowne.
- 6) Macierzyństwo i ojcostwo
- 7) Władza rodzicielska oraz
- 8) I kolokwium. Piecza zastępcza; kontakty z dzieckiem.
- 9) Przyniesienie (adopcja).
- 10) Obowiązek alimentacyjny.
- 11) Opieka i kuratela.
- 12) Środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
- 13) Postępowanie w sprawach nieletnich i jego przebieg.
- 14) Postępowanie odwoławcze i wykonawcze.
- 15) II Kolokwium i podsumowanie zajęć.

• **Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się**

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny; studium przypadku; dyskusja	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
W_03	Wykład konwencjonalny, studium przypadku; dyskusja	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
W_04	Wykład konwencjonalny, studium przypadku; dyskusja	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
W_05	Wykład konwencjonalny, studium przypadku; dyskusja	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
W_06	Wykład konwencjonalny, studium przypadku; dyskusja	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
W_07	Wykład konwencjonalny, studium przypadku; dyskusja	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
W_08	Wykład konwencjonalny, studium przypadku; dyskusja	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
W_09	Wykład konwencjonalny,	Egzamin – test	Oceniony test

	studium przypadku; dyskusja	Zaliczenie – test	
W_10	Wykład konwencjonalny, studium przypadku; dyskusja	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
W_11	Wykład konwencjonalny, studium przypadku; dyskusja	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
W_12	Wykład konwencjonalny, studium przypadku; dyskusja	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
W_13	Wykład konwencjonalny, studium przypadku; dyskusja	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
W_14	Wykład konwencjonalny, studium przypadku; dyskusja	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
W_15	Wykład konwencjonalny, studium przypadku; dyskusja	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
W_16	Wykład konwencjonalny, studium przypadku; dyskusja	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu; dyskusja, analiza prawna, metoda projektu	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
U_02	Analiza tekstu; dyskusja, analiza prawna, metoda projektu	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
U_03	Analiza tekstu; dyskusja, studium przypadku, analiza prawna, metoda projektu	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
U_04	Analiza tekstu; dyskusja, studium przypadku, analiza prawna, metoda projektu	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
U_05	Analiza tekstu; dyskusja, studium przypadku, analiza prawna, metoda projektu	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
U_06	Analiza tekstu; dyskusja, studium przypadku, analiza prawna, metoda projektu	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
U_07	Analiza tekstu; dyskusja, studium przypadku, analiza prawna, metoda projektu	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
U_08	Analiza tekstu; dyskusja,	Egzamin – test	Oceniony test

	studium przypadku, analiza prawna, metoda projektu	Zaliczenie – test	
U_09	Analiza tekstu; dyskusja, studium przypadku, analiza prawna, metoda projektu	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
U_10	Analiza tekstu; dyskusja, studium przypadku, analiza prawna, metoda projektu	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
U_12	Analiza tekstu; dyskusja, studium przypadku, analiza prawna, metoda projektu	Egzamin – test Zaliczenie – test	Oceniony test
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Obserwacja; dyskusja,	Wymiana poglądów, wypowiedź na określony temat, test	Oceniony test
K_02	Obserwacja; dyskusja, metoda projektu	Wymiana poglądów, wypowiedź na określony temat, test	Oceniony test
K_03	Obserwacja; dyskusja, metoda projektu	Wymiana poglądów, wypowiedź na określony temat, test	Oceniony test
K_04	Obserwacja; dyskusja, metoda projektu	Wymiana poglądów, wypowiedź na określony temat, test	Oceniony test
K_05	Obserwacja; dyskusja, metoda projektu	Wymiana poglądów, wypowiedź na określony temat, test	Oceniony test
K_06	Obserwacja; dyskusja, metoda projektu	Wymiana poglądów, wypowiedź na określony temat, test	Oceniony test
K_07	Obserwacja; dyskusja, metoda projektu	Wymiana poglądów, wypowiedź na określony temat, test	Oceniony test
K_08	Obserwacja; dyskusja, metoda projektu	Wymiana poglądów, wypowiedź na określony temat, test	Oceniony test

- **Kryteria oceny, wagi**

Ocena zaliczenia numeryczna w skali ocen od 2 do 5, ustalana według poniższego schematu:

- a) 91 – 100% bardzo dobry (5.0),
- b) 81 – 90% plus dobry (4.5),
- c) 71 – 80% dobry (4.0),

d) 61 – 70% plus dostateczny (3.5),

e) 51 – 60% dostateczny (3.0),

f) poniżej 50% niedostateczny (2.0).

Forma uzyskania zaliczenia przedmiotu:

I. Wykład: Egzamin

Tryb zajęć prowadzonych stacjonarnie w siedzibie KUL:

Test jednokrotnego wyboru. Zakres zagadnień określony przez prowadzącego na pierwszych zajęciach, wyznaczony ramami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Tryb zajęć zdalnych:

Test jednokrotnego wyboru przeprowadzany na platformie MS Teams lub egzamin ustny na platformie MS Teams polegający na udzieleniu odpowiedzi na 3 pytania. Zakres zagadnień określony przez prowadzącego na pierwszych zajęciach, wyznaczony ramami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.

II. Ćwiczenia:

Podstawą zaliczenia ćwiczeń jest obecność i aktywność na zajęciach oraz przystąpienie do 3 kolokwii – **test** jednokrotnego wyboru. Dwóch zapowiedzianych wynikających z harmonogramu zajęć oraz jednego niezapowiedzianego, którego treścią jest materiał będący przedmiotem ćwiczeń bezpośrednio je poprzedzających. Uzyskanych z kolokwii ocen nie można poprawiać. W przypadku otrzymania 1 oceny niedostatecznej nie ma poprawy oceny, natomiast w przypadku otrzymania 2 ocen niedostatecznych jest obowiązek napisania kolokwium z całego semestru. Każde kolokwium jest oceniane wg powyższych wag ocen.

Ocena końcowa z ćwiczeń jest wyliczana na podstawie średniej arytmetycznej ocen uzyskanych z trzech kolokwii organizowanych w ciągu semestru, minus/plus 0,5 stopnia za obecności i aktywność.

Przy wystawianiu oceny końcowej uwzględnia się:

-**frekwencję** na ćwiczeniach (każda kolejna nieobecność powyżej limitu (dopuszczalne są 2 nieobecności) powoduje obniżenie oceny o 0,5 stopnia odejmowanego od sumy ocen uzyskanych z kolokwii),

-**aktywność** na ćwiczeniach (osoby najaktywniejsze w danej grupie mogą mieć doliczone 0,5 stopnia do sumy ocen uzyskanych z kolokwii).

Tryb zajęć prowadzonych stacjonarnie w siedzibie KUL:

Forma kolokwii: pisemna lub ustna

Tryb zajęć zdalnych:

Forma kolokwiów: przeprowadzona pisemnie bądź ustnie na platformie MS Teams.

- **Obciążenie pracą studenta**

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	60 stacjonarne/36 niestacjonarne
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	90 stacjonarne/115 niestacjonarne

- **Literatura**

Literatura podstawowa: T. Smyczyński, M. Andrzejewski, Prawo rodzinne i opiekuńcze, Warszawa 2020. J.M. Łukasiewicz, R. Łukasiewicz, Prawo rodzinne, Warszawa 2021. A. Grześkowiak, Prawo nieletnich, Warszawa 2020. P. Górecki, V. Konarska-Wrzosek, Postępowanie w sprawach nieletnich. Komentarz, Warszawa 2019.
Literatura uzupełniająca: Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, red. naukowa Magdalena Habdas, Mariusz Fras, Warszawa 2021. J. Gudowski, Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Orzecznictwo. Piśmiennictwo, Warszawa 2021. H. Haak, A. Haak-Trzuskawska, Pisma procesowe w sprawach rodzinnych z objaśnieniami i płytą CD, Warszawa 2021. W. Lis (red.), Bezpieczeństwo rodziny wobec współczesnych wyzwań, Lublin 2021. K. Gromek, Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz. Warszawa 2020. A. Bieliński, M. Pannert, Prawo rodzinne, Warszawa 2019. N. Szok, R. Terlecki, Prawo rodzinne i opiekuńcze. Praktyka, orzecznictwo, kazusy, Warszawa 2019. K. Gromek, Prawo rodzinne dla sędziów i pełnomocników, Warszawa 2018. S. Wawruch, Spadki i prawo rodzinne. Pytania, kazusy, tablice, testy, Warszawa 2018. J. Łukasiewicz, M. Załucki (red.), Prawo rodzinne i spadkowe wobec współczesnych zjawisk technologicznych i społecznych, Toruń 2018. A. Flisek, Spadki i prawo rodzinne. Pytania, kazusy, tablice, testy, Warszawa 2017. G. Jędrejek, Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, Warszawa 2017. J. Łukasiewicz, A. Arkuszewska, A. Kościółek (red.), Wokół problematyki małżeństwa w aspekcie materialnym i procesowym, Toruń 2017. J. Ignatowicz, M. Nazar, Prawo rodzinne, Warszawa 2016. J. Strzebinczyk, Prawo rodzinne, Warszawa 2016. K. Tryniszewska, Prawo rodzinne, Warszawa 2016.